

Si...si

La conjunció *si*, que és la conjunció condicional per excel·lència, pot exercir, entre d'altres, les funcions següents: 1) Introduir una oració que representa el complement d'un verb que expressa dubte, interrogació, etc., és a dir, d'una interrogativa indirecta: *No sé si vindrà, M'agradaria saber si se'n sortirà, Pregunteu-li si ho pot fer.* 2) Introduir una oració subordinada que denota la condició que s'exigeix perquè es realitzi allò que expressa l'oració principal (que duu el verb en condicional): *Si tu vinguessis (o venies), seria l'home més feliç del món, Si m'ho haguessis dit, t'ho hauria anat a buscar, Si el director fos ell, ja t'ho hauria resolt.* La conjunció *si* significa en aquest cas, segons el Diccionari Fabra, «en el cas, merament suposat, en què».

Algunes vegades, però, es presenten construccions més complexes, que no solen ésser exemplificades per les gramàtiques ni pels diccionaris, en que es combinen una proposició del tipus 1) amb una altra del tipus 2). Dit altrament, construccions en que una típica oració composta condicional depèn d'una oració interrogativa indirecta. I no és sense vacil·lacions que es resolen molt sovint aquestes construccions, perquè solen comportar el doble ús de la conjunció *si*: *M'agradaria saber, si ell fos el director, si t'ho hauria resolt. Caldria veure, si t'hi haguessis trobat tu, si hauries dit que si.*

Encara que no sabem veure que hi hagi res que s'oposi a aquest doble ús de la conjunció *si*, és molt comprensible que desvetlli una certa repugnància i que hom procuri d'evitar-lo. Es pot aconseguir substituint-la en l'oració pròpiament condicional, és a dir, en l'oració que apareix incisa, per un terme equivalent com *suposant* o *en el cas en què*: *M'agradaria saber, suposant que ell fos el director, si t'ho hauria resolt. Caldria veure, en el cas en què t'hi haguessis trobat tu, si hauries dit que si.*

Però si hom opta per un d'aquests termes equivalents a la conjunció *si* en l'oració incident, com que l'altre *si* conjuncional sembla admetre aleshores una doble col·locació i cal evitar de repetir-lo, tal com algú a cops se sent temptat a fer. Efectivament, sembla que al costat de *Caldria veure, suposant que hagués guanyat, si hauria mantingut la seva paraula*, podem admetre *Caldria veure si, suposant que hagués guanyat, hauria mantingut la seva paraula*, construcció que àdhuc molts prefereixen, a causa segurament d'un afany inconscient d'expressar tot seguit el caràcter condicional de la seva proposició. Ara: com hem dit, aquest mateix afany no ha d'induir a la repetició del terme conjuntiu, és a dir, a una construcció com «*Caldria veure si, en el cas que hagués guanyat, si hauria mantingut la seva promesa*», que cal mirar d'evitar.